

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobce

A. A. K., nar. X

státní příslušnost Irácká republika

bytem X

zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým

sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti

žalovanému

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky;

sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2021, č. j. MV-2592-13/OAM-2021,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

I.

Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2021, č. j. MV-2592-13/OAM-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl dle § 169h odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) o nepřipustnosti žalobcovy žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců, neboť žádost nebyla žadatelem podána osobně, až k tomu byl ve smyslu § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců povinen.
2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Dne 23. 12. 2020 byla podána na centrální podatelnu Ministerstva vnitra žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, ve které je jako žadatel uveden žalobce. Na podacím razítku centrální podatelny je uvedeno, že žádost byla podána osobně.
4. Žalovaný dne 13. 1. 2021 vyhotovil záznam o usnesení, to je napadené rozhodnutí, ve kterém konstatoval, že žádost nebyla podána žadatelem osobně, ač k tomu byl ve smyslu § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců povinen. Žalovaný s odkazem na § 169d odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců a § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) uvedl, že zákon požaduje výhradně osobní doručení žádosti, tj. úkon žadatele, při němž se osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a podá žádost osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti. Samotné osobní doručení na centrální podatelnu ministerstva nepostačuje, neboť pracovníci centrální podatelny se vůbec nepodílejí na výkonu pravomoci správního orgánu a nejsou určeni pro přijímání žádostí o pobytová oprávnění. Žalobce mohl do pěti dnů od doručení žádosti své jednání potvrdit v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu, což neučinil. Dále žalovaný uvedl, že není-li povinnost osobního podání žádosti splněna, žádost není podána a řízení o ní není zahájeno.

II.

Argumentace účastníků

5. Žalobce v žalobě poukázal na to, že žalovaný připustil, že podal žádost osobně. Ministerstvo vnitra není jiným správním orgánem než Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky. Zákon o pobytu cizinců v § 1 uvádí, že správním orgánem je Ministerstvo vnitra. Žalovaný je unitárním správním orgánem, jehož členění na sekce a odbory představuje vnitřní dělbu kompetencí, která není pro žalobce směrodatná. Žalobce podal žádost osobně dne 23. 12. 2020 na centrální podatelnu žalovaného, tímto okamžikem bylo dle jeho názoru zahájeno řízení o žádosti. Nemohl ovlivnit způsob, kterým podatelna postoupila žádost konkrétnímu odboru, nemohl využít poštovních služeb a následně žádost osobně potvrdit do pěti dnů dle § 37 odst. 4 správního řádu, protože se jednalo o období vánočních svátků. Za situace, kdy měl žalobce dle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podat žádost o pobytové oprávnění nejpozději dne 25. 12. 2020, provoz žalovaného byl omezen epidemiologickými opatřeními a žalovaný zrušil tzv. živou frontu a neposkytoval termíny pro objednání schůzky k osobnímu podání žádosti, žalobci

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nezbývalo než využít centrální podatelnu. Tento postup připustila Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců v rozhodnutí č. j. MV-135082-4/SO-2019.

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a upozornil, že neurčitá osoba doručila žádost na centrální podatelnu. Jednalo se o rozpor s § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který požaduje osobní doručení žádosti přímo žadatelem.

III.

Posouzení žaloby

7. Městský soud nejprve zjišťoval, zda může žalobu věcně přezkoumat. Žalobce zvolil správný žalobní typ, protože usnesení o nepřijatelnosti žádosti dle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 soudního řádu správního (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 82/2018-19, bod 14). Žaloba byla včasná a směřovala proti usnesení, které se poznamenává do spisu, tudíž proti němu nebylo odvolání přípustné dle § 76 odst. 5 správního řádu. Žalobci nenáležel žádný řádný opravný prostředek, který by dle § 68 písm. a) soudního řádu správního musel vyčerpat. Žalobu lze projednat.
8. Dne 30. 11. 2022 se ve věci konalo jednání před soudem, při kterém žalobce i žalovaný setrvali na své argumentaci z písemných podání.
9. Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 soudního řádu správního).
10. Žalobce namítl, že žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podal v souladu s § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců osobně na centrální podatelnu žalovaného. Není rozhodné, že žádost nepodal přímo na odboru azylové a migrační politiky. Odbor je výsledkem vnitřního členění žalovaného, které není pro žalobce směrodatné.
11. Mezi účastníky řízení je sporné, zda podání žádosti o povolení trvalého pobytu na centrální podatelnu žalovaného bylo osobním podáním žádosti ve smyslu § 169d odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců.
12. Podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně.
13. Podle § 169d odst. 2 věty první zákona o pobytu cizinců se osobním podáním žádosti rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon.
14. Podle § 69 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že cizinec podává žádost dle § 67 ministerstvu.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

15. Žalobce tvrdí, že žádost dle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců osobně podal dne 23. 12. 2020 na centrální podatelnu žalovaného, že se osobně dostavil ke správnímu orgánu, u kterého měl žádost podat dle § 69 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Pro to, aby předmětná žádost mohla být pokládána za osobně podanou, je však v § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců stanovena vedle osobní účasti žadatele i další podmínka a to, že žadatel musí žádost předat oprávněné úřední osobě, tj. osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti.
16. Ačkoli obecně nelze po osobě obracející se na správní orgán požadovat znalost jeho vnitřního uspořádání do sekcí a odborů, nynější případ je odlišný, protože tento požadavek plyne přímo ze znění a smyslu § 169d odst. 2 věty první zákona o pobytu cizinců. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, bod 94: *„Požadavek osobního kontaktu žadatele s odpovědnými úředníky České republiky je pro takovéto účely zcela logický a slouží k tomu, aby si Česká republika mohla právě takto ověřit zejména totožnost, motivaci, osobní a další poměry žadatele a na základě toho zvážit bezpečnostní rizika a jiné aspekty související s následným uvážením, zda žadateli má, anebo nemá být vyhověno.“* Tento účel nebyl splněn, protože pracovníci centrální podatelny nejsou oprávněni při přijímání žádosti o pobytové oprávnění vyžadující osobní účast žadatele, v daném případě žádosti o povolení k trvalému pobytu, nějakým způsobem ověřovat totožnost podatele a zjišťovat důvody podání žádosti či jiné okolnosti týkající se osoby žadatele. Tuto pravomoc mají úřední osoby odboru azylové a migrační politiky ministerstva. Oprávněná úřední osoba obdržela žalobcovu žádost zprostředkovaně od centrální podatelny, pročez nemohla ověřit žalobcovu totožnost, motivaci, osobní a další poměry. Správní orgán zásadně nemůže o žádosti o povolení trvalého pobytu rozhodnout tzv. od stolu, aniž by se úřední osoba s žadatelem setkala.
17. Městský soud shrnuje, že žalobce nepodal žádost oprávněné úřední osobě osobně, a proto žalovanému dle § 169h odst. 5 *in fine* zákona o pobytu cizinců nezbylo než žalobci písemně sdělit, že řízení nebylo zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána, včetně důvodu nepřijatelnosti, a učinit o této skutečnosti usnesení do spisu.
18. Žalobce sice v žalobě poukazoval na to, že žalovaný zrušil „živou frontu“ pro objednávání termínů schůzky, čímž mu znemožnil žádost osobně podat, ale své tvrzení nijak nedoložil. Žalobce ani netvrdí, že by se pokusil nějakým způsobem dosáhnout toho, aby mohl žádost podat osobně u příslušné úřední osoby nebo aby správní orgán v jeho případě upustil od povinnosti osobního podání žádosti. Na závěr o zákonnosti napadeného rozhodnutí nemůže mít vliv to, že žalobce žádost podával před vánočními svátky. Skutečnosti, že v průběhu svátečních dnů nebude možné žádost osobně podat, musela být žalobci známa.
19. Žalobcův odkaz na rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 6. 11. 2019, č. j. MV-135082-4/SO-2019, nebyl případný. Ze str. 4 rozhodnutí totiž plyne, že § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců se v posuzované věci vůbec neuplatnil, neboť žádost o souhlas se změnou zaměstnavatele dle § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců nebylo nutné podat osobně, ale mohla být kupř. podána prostředky poštovní přepravy. Komise proto uzavřela, že prvostupňový správní orgán měl dle § 44 odst. 1 správního řádu posoudit, zda písemná žádost došla věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Komise navíc konstatovala, že pracovníci centrální podatelny nejsou oprávněni přijímat žádosti o pobytová oprávnění vyžadující osobní doručení, pouze podání a žádosti nevyžadující osobní účast.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

20. Soud pro úplnost dodává, že žalobce podal novou žádost dne 13. 1. 2021 a žalovaný tuto žádost věcně posoudil a zamítl rozhodnutím ze dne 17. 8. 2021, č. j. OAM-538-12/TP-2021. Žalobce nebyl zkrácen na svém právu tím, že řízení o jeho žádosti nebylo zahájeno již 23. 12. 2020. Lhůta 7 dnů dle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je lhůtou pro zachování nepřetržitosti pobytu na území a týká se podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nikoli žádosti o povolení trvalého pobytu. Dle § 67 odst. 5 zákona o pobytu cizinců lze žádost o povolení trvalého pobytu podat žalovanému nejpozději do dvou měsíců po pravomocném skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Řízení o udělení doplňkové ochrany žalobci bylo pravomocně skončeno usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 285/2020-45 dne 18. 12. 2020. Žalobce měl prostor žádost řádně podat, což učinil dne 13. 1. 2021.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Městský soud z výše uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
22. Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud tedy ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 soudního řádu správního rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Praha dne 30. listopadu 2022

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.